

tien geboden arjan visser

Marion Pauw (Tasmanië, 1973) is schrijfster. In 2005 publiceerde zij haar eerste thriller: 'Villa Serena'. Twee jaar later volgde 'Drift'. Het in 2008 uitgebrachte 'Daglicht' werd dit jaar bekroond met de Gouden Strop, prijs voor de beste Nederlandstalige spannende roman. Deze zomer verscheen haar vierde boek: 'Zondaarskind'.

Marion Pauw Ik ben een überconsument in geloof

I GIJ ZULT GEEN ANDERE GODEN VOOR MIJN AANGEZICHT HEBBEN

„Mijn moeder vertelt nog graag de anekdote dat ik als vierjarig kind in de supermarkt, zittend in een boodschappenkarretje, luidkeels 'Yes, Jesus loves me!' zong. Ik was een fervent gelovige. Ik voelde me geliefd, beschermd. Dat is het ene beeld: Jezus-met-de-blauwe-ogen, mijn beste vriend, de goede herder uit de kinderbijbel, voor van een liefdevolle God die voor ons zorgt en over ons waakt. Naarmate ik ouder werd, kwam ik erachter dat het niet alleen maar een sprookjeswereld vol mooie verhalen was; ik voelde de belemmering, de beperking. Ik mocht allerlei dingen niet, maar had geen idee waarom ze verboden waren. Naar de smurfen werd bij ons thuis niet gekeken. De smurfen waren occult. Ik begreep er helemaal niets van.

Mijn ouders hebben een flink deel van het protestantse spectrum gezien: hervormd, baptist, evangelisch. Bij die laatste kerk is het, voor mij, misgegaan. Een vriendin van mij was overleden. Ik kwam net terug van een vakantie in Canada, waar ik een vriendje had gekregen. Dat vriendje zou mij komen opzoeken in Nederland. In de kerk kwam een van de oudsten naar me toe. Ik dacht dat hij me zou gaan troosten, iets aardigs over mijn vriendin zou zeggen of misschien zou voorstellen om samen te bidden, maar hij zei: 'Ik heb gehoord dat je vriendje op bezoek komt. Waar gaat hij eigenlijk slapen?' Het werd mijn breekpunt. Ik was al eerder gaan twifelen, maar nu was ik in één keer klaar. Ik heb me losgemaakt van de evangelische kerk – de kerk waar ik me thuis had gevoeld. Het was alles of niets. Een tussenweg bestond niet."

II GIJ ZULT U GEEN GESNEDEN BEELD MAKEN NOCH ENIGE GESTALTE VAN WAT BOVEN IN DE HEMEL, NOCH VAN WAT BENEDEN OP DE AARDE, NOCH VAN WAT IN DE WATEREN ONDER DE AARDE IS

„Ik omarm niets, maar ik sluit ook niets uit. Ik ben een soort überconsument in geloof geworden. Kom maar op met al die afgoden, het kan me niet eens zoveel schelen of het helpt ze te aanbidden of niet. Placebo's werken ook, dat is wetenschappelijk bewezen. Zo bezoek ik regelmatig een mevrouw, hier in de buurt, die tarotkaarten legt en heldervoelend

is. Ik zeg niet dat ik voor honderd procent in haar geloof, maar het amuseert me en ik voel me vaak beter na zo'n bezoekje.

Er zijn ook echt onverklaarbare dingen. Ik zal je een voorbeeld geven. Beautjebeau, mijn vorige hond, was overleden – ja, hij heette eigenlijk Beauregard Yoshine, maar we noemden hem Beautjebeau – en we zouden zijn as gaan uitstrooien in een natuurgebied. Op weg daarnaartoe zei mijn dochter, toen drie, dat Beautje naar de kikkers ging. Ze bleef het maar herhalen: Beautjebeau gaat naar de kikkers. Op een gegeven moment komen we in dat natuurgebied aan, we stappen uit de auto en het is alsof er een oudtestamentische kikkerplaag gaande is: bij iedere stap die we deden sprongen tientallen kikkers weg. Echt waar. Ik had in mijn leven nog nooit zo veel kikkers gezien. Onverklaarbaar. Ook wel mooi, eigenlijk.

Er zijn nog zoveel onverklaarbare dingen. Ik denk dat we de komende eeuwen nog heel wat ontdekkingen zullen doen. Misschien komen we er op een dag wel achter wat er nou precies gebeurt als we doodgaan. We gaan naar een soort hemel, geloof ik. En daarna reincarneren we. Ja, ik heb wel eens contact gehad met een overledene, maar dat vond ik beangstigend. Zoiets voel ik liever niet. Ik heb ook nog lang het idee gehad dat Beautjebeau 's nachts op het voeteneind van mijn bed kwam liggen. Het zijn bepaalde kanalen; volgens mij kun je die openzetten of dichthouden. Ik vind alles goed. Aan het fanatieke 'Dit is de waarheid' doe ik niet meer mee."

III GIJ ZULT DE NAAM VAN DE HERE, UW GOD, NIET IJDEL GEBRUIKEN

„Ik schrijf precies wat ik wil schrijven, laat me niet censureren, maar het is wel zo dat ik, als er een nieuw boek van me verschijnt, tegen mijn vader zeg: 'Misschien moet je dit maar niet lezen, dit ga je niet leuk vinden'. Ik hoef me niet meer af te zetten, ik heb alles er al uit gevloekt. Ja, goed, misschien is er nog een vage echo... ergens, ver weg. Ik hoor dit eigenlijk niet te doen. Maar ik denk niet meer aan zonde of straf. Die angst, die extreme angst, vooral voor de duivel, ben ik helemaal kwijt."

IV GEDENK DE SABBATDAG, DAT GIJ DIE HEILIGT, ZES DAGEN ZULT GIJ ARBEIDEN EN AL UW WERK DOEN; MAAR DE

ZEVENDE DAG IS DE SABBAT VAN DE HERE UW GOD, DAN ZULT GIJ GEEN WERK DOEN

„Af en toe dreig ik in zo'n rondfladerende kip te veranderen, dan móet ik echt even tot rust zien te komen – daarom doe ik ook aan yoga en aan hardlopen – maar als ik te lang niets doe word ik óók helemaal gek. Het is heel tegenstrijdig allemaal: ik hecht aan de drie R's – rust, reinheid en regelmaat – , ik zoek houvast en geborgenheid, maar tegelijkertijd voel ik me snel beklemd, wil ik altijd op pad en trek ik letterlijk met mijn kind de jungle in.

Ik heb het de laatste maanden zo druk gehad met verbouwen en verhuizen dat nu aan een nieuw boek gaan werken me als iets zeer rustgevends voorkomt. Ik ben ook zo'n trut die met een rieten mandje naar de Albert Cuyp-markt gaat om gezonde dingen te kopen. Fijn, koken, dáár ontspan ik van. Misschien is dat de eilandbewoner in mij: koken, tuinieren, ontspannen, alle tijd. Zo herinner ik me mijn jeugd in Tasmanië. Paradijselijk. De mensen waren er vriendelijk. Hier beginnen ze al te gillen als je per ongeluk vijf centimeter te veel naar links of naar rechts gaat. Een eilandbewoner is, denk ik, ook avontuurlijker. Je hebt zo'n afgebakend gebied en dat ga je proberen je eigen te maken. Zelf, niet in een groep. Dat is ook typerend voor mij: ik heb er een hekel aan als mensen zich te veel met mij bemoeien. Groepjesgedoe, daar kan ik helemaal niet tegen."

V EER UW VADER EN UW MOEDER

„Dat is niet moeilijk. Ik heb ontzettend lieve ouders. Toen ik laatst, nog midden in de verbouwing, zo'n pijn had dat ik nog nauwelijks op mijn benen kon staan, kwamen mijn ouders ongevraagd een paar dagen helpen. Goede mensen. Alles wat ze hebben gedaan, deden ze met de beste intenties.

We hebben een lastige tijd gehad. Als je allebei een andere invulling geeft aan je leven en je een andere visie hebt op het geloof, dan groei je behoorlijk uit elkaar. Maar het is allemaal goed gekomen omdat ze mijn keuzes hebben kunnen respecteren en trots op me zijn.

Wat ik heb gedaan? Ik denk dat ik, min of meer, hetzelfde doe. Ik zal niet gaan vragen hoe het komt dat er geen dinosaurussen in de Bijbel voorkomen en als mijn moeder zegt

dat ze voor me zal bidden, bedank ik haar daar hartelijk voor en denk: da's dan mooi meegenomen. We respecteren elkaar en we laten dat ene, altijd lastige onderwerp – het geloof – rusten. Ik denk dat ook de kinderen, hun kleinkinderen, een rol hebben gespeeld in de verbetering van onze relatie. Ze verbinden, ze verbreederen.

Ik ben mijn ouders – ik zie die twee eigenlijk nooit los van elkaar, ze vormen één blok – ook steeds meer als mensen gaan zien. Dat klinkt misschien dom, maar ik heb me dat heel lang niet gerealiseerd. Ik ben anders naar ze gaan kijken. Ik zie nu heel goed dat ze niet Mien en Piet Doorsnee zijn. Ze hebben hun eigen weg gevolgd, stoere beslissingen genomen. Naar Australië geëmigreerd, later nog een paar jaar in Frankrijk gewoond. Mijn vader is nog even huisman geweest – wat in die tijd helemaal niet zo gebruikelijk was. Dus, ja: ik heb veel waardering voor mijn ouders. Ze doen het goed."

VI GIJ ZULT NIET DOODSLAAN

„Te zeggen dat ik mijn angst voor de duivel uitleef in mijn boeken gaat me te ver, maar dat ik thrillers schrijven heeft zeker met mijn eigen angsten te maken. Ik hou niet van sappig beschreven moorden, ik houd niet van effectbejag. In de boeken van Karin Slaughter wordt een vrouw nooit gewoon vermoord, nee, met een niet-machine, in vuilniszakken gesmoord, vastgespijkerd op de grond – de ene moord is nog gruwelijker en gewelddadiger dan de andere. Het is een trucje geworden. Hoe ik het zelf doe? Eh... nou ja, zeg! Weet je dat ik me nu pas realiseer dat ik wel de lijken maar nog nooit de moord zelf heb beschreven? Misschien moet ik dat toch een keer gaan doen, als thrillerschrijfster..."

Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik iemand zou willen doden, maar ik heb in gedachten wel eens iemand gemarteld. Zoals die ene ambtenaar die een aanvraag tegenhield, of die moeder op het schoolplein! Dat was verschrikkelijk: mijn zoontje had ruzie gekregen met haar kind – kan gebeuren – en zij sprong ineens bovenop hem en begon hem door elkaar te schudden. Terwijl ze krijste dat ik mijn kind beter moest opvoeden dacht ik alleen maar: wat zou ik nu graag op jou inbeuken! Het was vanwege diezelfde opvoeding – hoe zou ik mijn zoon daarna ooit nog kunnen

zeggen dat je niet mag slaan? – dat ik het niet heb gedaan, maar als ik eraan terugdenk word ik wéér razend. Ik had wel met die vrouw door de modder willen rollen. Het voelde haast als een seksuele drift, ik móest haar pijn doen. Volgens mij hebben jullie, mannen, dat beter geregeld. Mannen gaan – dankzij de testosteron – af en toe lekker met elkaar op de vuist. Dan ben je d'r maar vanaf."

VII GIJ ZULT NIET ECHTBREKEN

„Het verhaal van mijn echtscheiding is niet per se verdrietig, maar het huwelijk is wel een fout, een vergissing geweest. Ik ben veel te jong getrouwd, met een oudere man. Leef-tijdsverschil hoeft op zich geen probleem te zijn, maar dan moet je wel ná je dertigste aan zo'n relatie beginnen. Ik moest nog een enorme ontwikkeling doormaken, terwijl hij alles al had gezien en gedaan. Het ging botsen, dat kon niet anders.

Hij was mijn nieuwe Jezus. Dat is toch logisch? Als je met het geloof bent opgevoed; als je gewend bent dat sterke, charismatische mensen voor jou bepalen wat goed is en wat

Marion Pauw: „Naar de smurfen werd bij ons thuis niet gekeken. De smurfen waren occult. Ik begreep er helemaal niets van.”

FOTO MARK KOHN

kwaad, dan wil je graag zo iemand terugvinden in je leven. Niet dat mijn exvoortdurend vertelde wat ik moest doen, maar hij heeft wel een grote invloed op mij gehad. Hij heeft me gestimuleerd, op weg geholpen, maar op een gegeven moment kon ik het allemaal zelf wel bedenken en dacht: ik heb jouw steun niet meer nodig. Er brak een soort puberteit in mijn relatie aan. Ik ging me afzetten en hij ging me claimen. Na verloop van tijd kwam dat aloude gevoel van beklemming tevoorschijn: ik moet me losmaken, ik wil vrij zijn.

We zijn uiteindelijk, na zes jaar, uit elkaar gegaan. We hebben een goede verstandhouding. Hij is een goede vader. Maar het Jezus-effect is helemaal uitgewerkt. Ik kan het nu zelf. Ik wil niet iemand die mijn leven overneemt, ik wil niet horen dat ik te veel geld aan kleren uitgeef of dat het mijn beurt is om 's ochtends de vuilniszakken buiten te zetten – daarom bevalt een latrelatie mij zo goed. Mijn vriend woont een paar straten verderop. We hebben de ruimte, we hebben de vrijheid en onze relatie is, daardoor, helemaal gelijkwaardig.”

VIII GIJ ZULT NIET STELEN

„Toen 'Drift' was verschenen las ik in reacties die op internet waren geplaatst dat ik het verhaal gestolen zou hebben. 'Dit is gewoon helemaal het verhaal van Natalee Holloway!' (Amerikaans meisje dat in 2005 tijdens een vakantie op Aruba verdween en niet meer werd teruggevonden, AV) Dat is beslist niet waar, 'Drift' is er losjes op gebaseerd. Ik vond het heel vervelend om me steeds te moeten verdedigen; die hele geschiedenis ging me de keel uit hangen. Ik zal niet zo snel meer iets schrijven waarover zoiets gezegd kan worden. Wat overeind blijft is mijn stijl: een sardonische, ironische ondertoon, personages die niet voor de hand liggen – dus niet de boze stiefmoeder en de sexy vamp – en het voortdurend willen relativiseren. Er bestaat niet één waarheid. Er zijn meerdere kanten.”

IX GIJ ZULT GEEN VALSE GETUIGENISSEN SPREKEN TEGEN UW NAASTE

„Het moet kloppen. Het verhaal dat ik schrijf is niet waar gebeurd, maar

het moet lezen alsof het wel waar gebeurd had kunnen zijn. Voor de 19 euro 95 die mensen betalen mogen ze toch op z'n minst verwachten dat er geen vette onjuistheden in staan? Ik wil niet op fouten betrappt worden, ik wil geen fouten maken – het zit allemaal in mijn opvoeding. En toch is er ook een andere kant: ik heb door mijn opvoeding ook leren liegen. Het werd, op een gegeven moment, makkelijker om de strenge regels te ontwijken dan er recht tegenin te gaan... Waarover loog ik? Ja, jeetje... over de feestjes die ik bezocht, de vriendjes die ik had. Als er geen ruimte is voor discussie, of voor een andere interpretatie, is ontwijken de makkelijkste oplossing. Ik ben een conflictvermijdend figuur geworden. Bij de verbouwing van mijn huis is dat weer heel duidelijk geworden. In plaats van: 'Hee, wat is dat hier? Doe maar over!' piep ik: 'Ach, is ook best leuk zo, laat maar zitten.'”

X GIJ ZULT NIET BEGEREN UWS NAASTEN HUIS; GIJ ZULT NIET BEGEREN UWS NAASTEN VROUW, NOCH ZIJN DIENSTKNECHT, NOCH ZIJN DIENSTMAAGD,

NOCH ZIJN RUND, NOCH ZIJN EZEL, NOCH IETS DAT VAN UW NAASTE IS

„Misschien ben ik wel heel braaf en hypocriet... ik doe mijn best je een eerlijk antwoord te geven, maar nee... ik geloof echt dat ik niet jaloers ben. Ik heb ook helemaal geen reden om jaloers te zijn; ik ben een bevoorrecht persoon. Ik kreeg veel van wat ik wilde hebben, van de dingen die ik bereikt en als ik nog iets te wensen over heb zal ik, om dat te verwezenlijken, mijn energie niet in afgunst steken.

Ik wil de beste zijn, ik wil vooruit, maar niet ten koste van anderen. Als ik al in competitie zou zijn, dan vooral met mezelf. Ik wil mezelf verbeteren. Ik wil mijn kookkunst verbeteren. Ik wil leren tuinieren. Ik wil mijn tijd beter managen – ik plan vaak dingen onhandig in. Tijd is nog steeds een lastig ding. Ik maak te weinig tijd vrij voor mijn werk of voor mijn kinderen; ik schiet altijd wel ergens tekort. Ha, nog een punt dat ik kan verbeteren: ik moet me minder schuldig voelen. De paradox is dat ik vooral nog beter mijn best ga doen in

plaats van in te zien dat ik me helemaal niet schuldig hoeft te voelen. Maar goed, ik ben op de goede weg. Ik word wijzer. En wat ook belangrijk is: ik heb keihard gewerkt om hier, op dit punt in mijn leven, te komen. Dit is wat ik voor ogen had. En van mijn fouten – te jong getrouwd, te openhartig zijn, dingen onderschatten of juist overschatten – heb ik geleerd. Uiteindelijk valt het allemaal op zijn plaats. Vrij zijn, ongebonden, niemand die mij vertelt hoe ik mijn leven moet leiden. Doordat ik jong kinderen heb gekregen, zal ik zo rond mijn 42ste al weer van alles in mijn eentje kunnen gaan ondernemen. Laatst zat ik in het vliegtuig, op weg naar Aruba, naast een man die vertelde dat hij daar een boot had liggen waarmee hij de wereld rond zou gaan zeilen. Op een gegeven moment vroeg hij, voor de grap, of ik zin had om met hem mee te gaan. En ik bedacht me dat ik over tien jaar gewoon ja zou kunnen zeggen. 'Lijkt me leuk. Ik ga mee.'”

i Eerdere afleveringen zijn terug te lezen op www.trouw.nl/tiengeboden